

ἐπιείκεια εἶναι ἀδυναμία· ἡ δικαιοσύνη εἶναι μωρία! Τὸ αἷμα ζητεῖ αἷμα. Οἱ ἐχθροὶ μας ἐζήτησαν τὸν θλεθρόν μας· ἀ; ἀπολεσθῶσι τώρα καὶ αὐτοί! Οὐαὶ εἰς αὐτούς! Θάνατος εἰς τοὺς νικημένους! Αὐταὶ εἶναι οἱ κραυγαὶ τοῦ στρατιώτου, καὶ μετ' οὐ πολὺ, στρατηγῆ, θέλετε τὰς ἀκούσαι βίσιος ὡσί.

— Ποσῶς! εἶμαι πεπεισμένος περὶ τούτου. Θέλω καὶ ἐγὼ καὶ ὁ λαὸς νὰ λάβωμεν καιρὸν νὰ σκεφθῶμεν διὰ νὰ μὴ μεταμεληθῶμεν ἀκολούθως ματαίως. Μὴ μοὺ ἀναφέρετε περὶ τούτου!

— Πολὺ καλὰ! εἶπει ὁ δὸν Διέγος μετὰ πικρίας. Ἐγὼ ἀποσύρομαι.

Καὶ ἐξῆλθε βιαίως. Ἐμείναι τότε μόνος μετὰ τοῦ Οὐέρτα, ὅστις τεταρπαγμένος ἐπεριπάτει μὲ μακρὰ βήματα ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἐτέρας ἄκρας τῆς αἰθούσης.

Ἀκολούθως ἐσταμάτησεν ἀφνης ἐνώπιόν μου, ἀτινίζων τὸ διαπερασικὸν βλέμμα του ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου.

« Τὸν ἤκουσες, Καστάνε, μὲ εἶπε μὲ φωνὴν συγκινητικὴν. Ἀντιπροσωπεύει τὸν λαὸν καὶ τὸν στρατόν! Ζητεῖ αἷμα! Εἶναι ἀληθὲς οἱ τοιαῦτα εἶναι τὰ φρονήματα τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ;

— Φοδοῦμαι πολὺ, ἀπήνησα εἰλικρινῶς.

— Τί λέγεις! ἀνέκραξεν ὁ Οὐέρτας θλίβων τὴν χεῖρά μου. Εὐχάριστῶ, Καστάνε. Ἦμην πεπεισμένος περὶ τῆς φιλανθρωπίας σου, περὶ τῆς φρονήσεώς σου . . . περὶ τῆς φιλίας σου. Τοῦλάχιστον δύναμαι νὰ ἐλπίσω εἰς σὲ ὅπως καταβάλω τὰς τίγρεις ταύτας τὰς διψώσας αἵματος, ὅπως διατηρήσω τὴν νίκην μας καὶ ἀπαθανάτισω αὐτὴν διὰ τῆς ἀγνότητος, διὰ τῆς ἀποφυγῆς αἱματηρῶν σκητῶν ἀς κερδίσωμεν καιρὸν, ἀς ἀφῆσωμεν νὰ κατευνασθῇ ἡ ἀπερίσκεπτος θηριωδία των, καὶ ἀς σώσωμεν τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος, καὶ παρὰ τὴν θέλησίν της ἀκόμη ἐάν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ. »

Τὰ αἰσθήματα ταῦτα ἦσαν συμφωνότατα πρὸς τὰ ἰδικά μου, καθὼς σὰς τὸ ὠμολόγησα περὶ ὀλίγου. Ὁθεν καὶ παραδέχθην ἀνευ παρατηρήσεως τοὺς λόγους τοῦ Οὐέρτα. Ἠσυχολούμεθα ἤδη περὶ τὸν προσδιορισμὸν τῶν μέτρων αἵτινα ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶμεν, ὅτε ἀφνης ἤκουσα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ οἴκου θόρυβον ἀπαίσιον, τοῦ ὁποίου τὸ αἷτιον διεκρίναμεν μετ' οὐ πολὺ. Αἱ αἰμοχαρεῖς ἐκείναι κραυγαί, αἵτινες καὶ προηγουμένως εἶχον προσβάλει τὰς ἀκοάς μου, αἱ κραυγαὶ ἰώω, «Θάνατος εἰς τοὺς γαλλιστάς! Θάνατος εἰς τοὺς ἰωσφίτους!» ἠντήχουν καθ' ὅλην τὴν αὐλὴν καὶ τὴν οἰκίαν. Στρατιώται καὶ ἀξιωματικοὶ, τῶν ὁποίων αἱ στολαὶ διεκρίνοντο μετὰ τὸ ὄχλου, στασιάζοντες εἶχον λάβει μέρος εἰς τὰς ταραχώδεις ταύτας φωνασκίας, αἵτινες ἀπέβρεον ἀπὸ τυφλὸν μῖσος· ἐκραύγαζον δὲ μέχρις ὑπὸ τὸν ἐξώστην τῆς αἰθούσης ὅπου εὕρισκόμθα.

Δὲν ἐβράδυνα νὰ πεισθῶ, δικαίως, ἢ ἀδίκως ὅτι ἡ ταραχὴ αὕτη ἦτο ἀποτέλεσμα ὑποκινήσεως τοῦ δὸν Διέγου, τοῦ Νουμέζου καὶ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς συνόδου, τὰ ὁποῖα προσβλήθηεντὰ ὑπὸ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ Οὐέρτα ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ψήφισματος

τὸ ὁποῖον εἶχον ἐκθέσει, ἤθελον νὰ τὸν ἀναγκάσωσι νὰ ἐνδώσῃ φοβούμενος στάσιν τινά. Ἀλλὰ τὸ τέχνασμα τοῦτο παρήγαγεν ἀποτέλεσμα ὅλως ἀντίθετον. Ὁ Οὐέρτας κάτωχρος ἐκ τῆς ὀργῆς, ἐστράφη πρὸς ἐμὲ μὲ φρικώδη χειρονομίαν.

» Ἐχασα τὴν ὑπομονήν, Καστάνε! Τολμοῦν νὰ μὲ ἀπειλήσουν! διότι εἰς ἐμὲ ἀπειθῶνται; Δὲν μὲ γνωρίζουσι βίβαια ἀκόμη, καὶ μὲ ἀναγκάζουσι νὰ τοὺς δεῖξω ὁποῖος εἶμαι. Κρατεῖς μὲ φαίνεται εἰς τὸ ὀπισθὰν ἕνα λόχον ἰππέων. Ἐχεις ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτούς;

Νομίζω, στρατηγῆ.

— Λοιπόν. Διάταξον ἐν τῇ στιγμή νὰ ἰππεύσουν, παράταξέ τους εἰς μάχην. . . καὶ περίμενε τὰς διαταγὰς μου. Μετὰ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας σὲ λέγω· τί πρέπει νὰ κάμῃς. Ἀλλὰ πρῶτον στείλέ μου ἐδῶ ἕως εἰκοσι ἀνδρας ἀποφασισμένους καὶ τὸν ὑπασπιστὴν Παδῖλλον . . . Πήγαινε ἐν τῇ στιγμή . . . Βλέπω τὸν δὸν Διέγον πρὸ τῆς θύρας, καὶ πρέπει νὰ προλάβωμεν διὰ τῆς ταχύτητος.»

— Κατέβην τῶ ὄντι κατεσκευασμένως ὅπως εὕρω τοὺς ἰππεῖς μου. Ἀνερχόμενος δὲ τὸν διάδρομον. . . ἀπήνησα γρατῆν τινά λίαν τεταραγμένην, ἥτις, ὡς ἔλεγεν, ἤθελε νὰ ὀμιλήσῃ μὲ τὸν στρατηγὸν Οὐέρταν. Ἀπειθῶνθη πάραυτα εἰς ἐμὲ παρακαλοῦσά μὲ νὰ διατάξω νὰ τὴν ἀφήσωσι νὰ εἰσέλθῃ.

Ἀδύνατον εἶπον, ἀπομακρυνόμενος χωρὶς νὰ δώσω πλέον ἀκρόασιν εἰς τοὺς λόγους της.

— Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κύριε μοίραρχε, ἀντιπεν ἐκαίην περιελισσομένην περὶ τὸν βραχιόνά μου· ἔσο βίβαιος ὅτι ἀν διατάξῃς νὰ εἰσέλθω, ὁ στρατηγὸς Οὐέρτας θέλει σοῦ γνωρίσει μεγάλην χάριν. Ἐρχομαι ἐκ μέρους τῆς κεκαλυμμένης κυρίας, τὴν ὁποῖαν ἐδέχθη σήμερον τὸ πρῶτ. »

Ἡ λέξις αὕτη ἤρκεσε διὰ νὰ ἐνοήσω ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μουσικῆς τινὸς μεσιτείας τῆς Ἰνέσας. Διέταξα νὰ εἰσαξωσι τὴν γρατῆν, καὶ ἔστρεψα νὰ καταβῶ εἰς τὴν αὐλὴν· ἀλλ' ἡ γρατῆ ἦ διότι ὀλίγας λέξεις εἶχε νὰ εἶπῃ, ἢ διότι εἶχεν ἀποτύχει εἰς τὴν ἀποστολὴν της, ἐξῆλθε ταχέως καὶ σχεδὸν ταυτόχροτως μὲ ἐμὲ, χύνουσα δάκρυα, καὶ τρέχουσα ἀνευσιτὸς μὲ χειρονομίας βαθυτάτου τρόμου. Ἐν τῶ μεταξὺ αἱ διαταγαὶ τοῦ Οὐέρτα δὲν ἐβράδυναν νὰ μὲ κοινοποιηθῶσι. Εἰς τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ πεζικοῦ, Ὁ ἀνθυπασπιστὴς Ὀτάνος, τρέχων κατόπιν τῆς γρατῆς, μοὺ ἐνεχείρισεν ἕν γραμματίον τοῦ στρατηγοῦ, γεγραμμένον μὲ βίαν καὶ ἐμπεριέχον τὰς ἀκολουθοῦσας φράσεις.

« Φίλιτατε Καστάνε, ἴππευσε ἐν τῇ στιγμή καὶ τρέξε μετὰ τῶν ἀνθρώπων σου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἄετιοῦ, κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀλκάλια. Νὰ ὑπάγῃς ὡς ἀστραπή. Περικύκλωσε τὴν οἰκίαν καὶ σύλλαβε ὅσους εὕρῃς ἐντός. Ἄνοιξον τὴν ὁδὸν διὰ τοῦ ξίφους ἐάν ἀπαντήσῃς ἀντίστασιν. Μὴ βιάψῃς τοὺς αἰχμαλώτους, ἀλλὰ φέρε τους ἐδῶ σώους καὶ ὑγιεῖς, μὲ πᾶσαν θυσίαν. Θέλω νὰ τοὺς εἶδῶ καὶ νὰ τοὺς ὀμιλήσω. Μὴ χάσῃς πολὺν καιρὸν, διότι τὸ πᾶν ἐκ τῆς ταχύτητος ἐξαρτᾶται. »

Ἡ διαταγὴ αὕτη τοῦ Οὐέρτα, μοὶ ἐφάνη ἀλλόκοτος,